

SKAFF HUSROM TIL NORSKE PATRIOTER

En ny bølge av terror, arrestasjoner og mord velter nå innover det norske folk. Det nær forestående og uavvendelige nederlag har slått de tyske og norske nazister med angst og desperasjon. Krigsforbryterne, de som har styrtet hele Europa ut i verdenshistoriens største katastrofe, føler nå grunnen svikte under seg; og det bevirker at de kaster alle hemninger overbord, de skyter vilt og myrder for fote. De vettløse desperados føyer nye forbrytelser til sin før så lange liste av ugjerninger. Det gjelder i denne tiden, nå mer enn noensinne, å holde sammen, å hjelpe hverandre etter beste evne. De nazistiske gangstere og angstbitere kan lokke med høye belønninger eller true med nye voldsgjerninger, ingen nordmann lar seg bringe ut av fatning av den grunn. Nordmennene vil møte terrorbølgen med iskald ro, og ofrene vil bli husket med glødende hat. Med rolig beregning vil de ta sine motforholdsregler, og deres glødende hat skal garantere bødlene en rettferdig gjengjeldelse i nær framtid. De tiltak den norske motstandsbevegelse må ta i denne periode av kampen utsetter først og fremst de heltmodige unge patrioter for den aller største fare. De som går i spissen, de som villig setter livet inn i kampen for din og min frihet, for hele det norske folks rett til å leve sitt eget liv, uten nazistisk diktatur og bøddelregime, de som daglig setter livet på spill for at vi skal få leve;

sjon ville ha åpnet øynene på disse lakeier; men da det ser ut til at de har mistet den siste rest av fornuft, retter vi herved en siste advarsel til dem.

Husk, det er ringt for siste rundel! Oppgjørets time nærmer seg!

Hjelper ikke advarselen umiddelbart, kommer navnene på landets fiender.

De organiserte arbeidere vil gjennom «Friheten» rette en alvorlig advarsel til de arbeidskjøpere som allerede på det nåværende tidspunkt er i full gang med å utnytte den begynnende arbeidsledighet til egen fordel. Det kan komme til å få de alvorligste konsekvenser for de som bryter heimfrontens og regjeringas paroler om at alle arbeidskjøpere som vil kalle seg gode nordmenn ikke må avskjedige folk som på denne måten kan bli drevet over i tysk arbeid. «Friheten» vil senere komme tilbake til denne aktuelle og viktige sak.

de har krav på hele den norske befolkningens sympati og beskyttelse. I takknemlig høyaktelse mot disse heimfrontens helter er vi forpliktet til å yte dem all den hjelp og bistand som overhodet er mulig.

Vi kan være med å yte et verdifullt bidrag i denne kampen, samtidig som vi hjelper til å bevare verdifulle norske liv mot tilintetgjørelsen. Dette bidrag kan vi gi ved å avse plass til de av våre norske kamphelter som i kortere eller lengre tid må leve i illegalitet.

Enhver god nordmann som blir bedt om å skaffe husly for en norsk patriot i motstandsbevegelsen må se det som sin plikt å imøtekomme anmodningen så sant de har plass. Enhver god nordmann må sette sin ære inn på å gjøre sitt beste for å hjelpe her.

Verdifulle norske liv må sikres mot Gestapos redselsvelde.

Skaff dekningsplasser!

Jugoslavia. Marskalk Tito har kommet med et tilsagn om det framtidige statsystem i det nye Jugoslavit. Dette skal bli en demokratisk union av seks likestilte sambandsstater, Serbia, Kroatia, Slovenia, Makedonia, Bosnia med Hercegovina og Montenegro. Sambandsstatene får indre selvstyre (autonomi), men i spissen for alle skal det stå en sams regjering. De indre forhold i landet skal ordnes av en folkeforsamling av alle sambandsstater på grunnlag av frie valg fra alle, så snart hele landet er frigjort. Dermed er det søslaviske problemet løst, et problem som har vært et kors for Europa helt siden 1800-tallet under navn av Balkanspørsmålet.

England anerkjenner ikke de battiske regjeringene, skriver «Dagens Nyheter» i Stockholm i tilknytning til et London-telegram 22/12 i fjor. Understatssekretær George Hall ble i underhuset spurt om den britiske regjeringen framleis anerkjente de gamle regjeringene i Lettland, Estland og Litauen. Hall svarte at disse regjeringene ikke hadde vært anerkjent av den britiske regjeringen etter de forandringene som fant sted da disse landene i juni 1940 ble innlemmet i Sovjet-samveldet. Hall understreket at det ikke kan hevdes at disse landene er latt i stikken, for etter 1940 har ingen regjering for disse territorier bedt om å bli anerkjent av den britiske regjeringen.

Nr. 4

FRIHETEN

1945

MARS

DE FAGORGANISERTES KAMPORGAN

DRIVKRAFTEN I KAMPEN

I enhetsavtalen av januar 1942 mellom arbeiderpartiene, tiltrådt av den illegale ledelse for Arbeidernes faglige landsorganisasjon, ble arbeiderklassens prinsipielle stilling i Norges frihetskamp fastlagt. Det heter i beslutningen: «at arbeiderklassen skal være drivkraften i Norges nasjonale frihetskamp».

Hva betyr det at arbeiderne på arbeidsplassene og bedriftene skal være drivkraften i hele nasjonens kamp?

Det betyr først og fremst at arbeiderklassen må være aktiv og at de som er i spissen for det illegale faglige arbeidet fra øverst til nederst må være de dyktigste, mest omtenkssomme og uredde tillitsmenn for arbeiderne. Dette prinsipp må slås fast og bli den rettesnor som en må arbeide etter innenfor fagorganisasjonen når det gjelder å skaffe seg ledelse.

Det betyr for det annet at arbeiderne på arbeidsplassene og i bedriftene i alle kamp-situasjoner skal være i spissen for kampen. Arbeiderklassen skal være i spissen når det gjelder å utføre sabotasje, den skal foreta særlige foranstaltninger for å veilede og støtte sabotørene, den skal være i spissen innenfor de militære motstandsorganisasjoner for å utvikle disse formasjoner til effektive organer i krigen. Og arbeiderklassen skal også, og det er ikke det minst viktige,

FOLKESTREIK

er et av våre kraftigste våpen mot de nazistiske barbarene.

Er den forberedt på din arbeidsplass?

holde et våkent øye med folkets kamp for øvrig. Arbeiderklassen må i enkelte situasjoner gå til solidaritetsaksjoner for å støtte andre grupper av folket som er i kamp: lærernes, prestenes og kirkefolkets kamp, legenes, ingeniørenes, advokatens og politiets kamp. Hvis ikke arbeiderklassen gjør det, er det noe galt fatt, da gjør den ikke sin simple plikt, og den kan selvsagt ikke være den som driver hele kampen. Se på de danske arbeidere og på generalstreiken deres hvor de tvang Gestapo til retrett. Se på de franske arbeideres kamp. De ledet og var hele tiden i spissen for hele den franske nasjons kamp mot undertrykkerne. Vi må ta lærdom av dette.

En må således komme bort fra denne snevre, ensidige og ufruktbare politikk som kommer til uttrykk i å begrense de fagorganiserte arbeideres kamp til bare å gjelde kampen mot nazifisering. Tyskerne har oppgitt arbeidet med å få nazifisert fagorganisasjonen. De har sått sine kreaturer som komiske ledere i fagorganisasjonen for derved å ha kontroll og kunne utnytte fagorganisasjonen for sin krig. Kampen mot nazifisering er derfor ikke aktuell nå. Derfor må de fagorganiserte arbeidere delta på andre områder og overalt i kampen og gjøre en aktiv innsats.

Kravet om å sette inn de dyktigste, mest omtenkssomme og uredde tillitsmenn i ledelsen for fagorganisasjonens illegale kamp må gjennomføres. Det er betingelsen for en aktiv politikk og den mest effektive kamp.

Etter forslag fra den svenske komiteen for den internasjonale hjelpevirksomhet har den svenske regjering bevilget kr. 125 000 for innkjøp av kirurgisk utstyr o. l. til Sovjet.

Gi fagforeningskontingenten som minimum til illegalt arbeid!

DET DANSKE FOLKS VILJE SKAL VÆRE FOLKETS LOV

Den danske kommunistiske riksdagsmann Alfred Jensen skriver:

Etterkrigstiden stiller vårt land overfor vanskelige oppgaver. Krigen og okkupasjonen har vist t landets tidligere politikk ikke motsvarte folkets interesser og ønsker, og at folkefiendtlige krefter innen administrasjonen og det offentlige liv i nasjonens mest alvorlige situasjon begikk rent landsforrederi for å fremme sine egne interesser. De forløpne år har også vist at når det så aller verst ut, var det folkets vilje til nasjonal selvhevdelse og folkets kampkraft som på en avgjørende måte hevdet nasjonens interesser og skaffet oss en ærefull plass i de frihetselskende folks rekke.

På bakgrunn av disse erfaringer må det skje en forandring i vår politikk og våre forhold i det hele tatt, slik at folket og dets interesser virkelig blir avgjørende. For dette mål gjelder det å gjenopprette demokratiet, rydde opp etter tyskerne og gjøre opp regnskapet med landsforrederne. Kort og godt: til 100 prosent gjennomføre Danmarks frihetsråds program slik som dette er utformet i «Naar Danmark atter er frit».

Men det er ikke nok. Demokratiet må trygges og forankres grundig. Alle folkefiender og antidemokrater må ut av administrasjonen og det offentlige liv. Vi skal ikke ha noen femte kolonne. Forfatningen må tas opp til revisjon og forandres. Først og fremst må stemmerettsalderen senkes. Vi kan ikke by de unge frihetskjemperne som har vært med på å gjenerobre demokratiet og landets selvstendighet politisk rettsløshet når landet atter er fritt. Bestemmelsene om tap av stemmeretten på grunn av arbeidsløshet og fattigdom må også forsvinne.

Endelig må folket trygges økonomisk.

Om en har kunnet skaffe penger til produksjon for krigen, må og skal det også kunne skaffes penger til produksjon for fredelige formål. Dette kan bare skje gjennom drastiske inngrep. Samfunnet må ha kontroll og bestemmelsesrett over produksjonslivet. Produksjonen må dirigeres etter samfunnets interesser, og priser og utbytte fastsettes deretter. Monopolartede foretagender må nasjonaliseres. Som eksempler kan nevnes: forsikringsvesenet, spritfabrikkene, sukkerfabrikkene og bankvesenet.

Jordbruket må sikres rimelige prioritets- og produksjonsvilkår. Prisene må ikke bestemmes etter storgodsenes, men i samsvar med de arbeidende jordbrukeres interesser. Det bør eventuelt gjennomføres en slik ordning at småbrukerne får ekstra stykkpriser. Det må skaffes jord til småbrukerne, og de nødvendige lovbestemmelser om ekspropriasjon må gjennomføres.

Utenrikshandelen må for å kunne holdes oppe foregå gjennom statsentraler samt med slike land som til gjengjeld kan motta våre eksportvarer. Blant importvarene må råvarer og halvfabrikater komme i første rekke. Når innkjøp av ferdigvarer er nødvendig, må folkets livsfornødenheter komme i første rekke, framfor luksusvarer til de besittende lag.

Beskatningen må omlegges og større byrder legges på de sterkeres skuldrer. Indirekte skatter på elementære livsfornødenheter må avskaffes til fordel for direkte skatt på rikfolk og indirekte skatt på luksusvarer. Konfiskasjon av krigsprofitter er som kjent opptatt blant Frihetsrådets programposter. Rederienes vinster i England og Amerika som idag utgjør omkring 500 mill. kroner, regnes selvsagt dit.

Gjennomføringen av alle disse krav må ledsages av en utenrikspolitikk som sikrer folkets politiske og økonomiske rettigheter mot ytre fiender og samtidig medvirker til å bygge opp et internasjonalt vern mot fredsforstyrrelser. Landets representanter må ikke som tidligere henfalle til passivitet, men må stadig på det kraftigste understøtte alle progressive krefter. Et nordisk samarbeid kan bare gjennomføres for så vidt det ikke retter seg mot Sovjetsamveldet. Begivenhetene både før og under krigen har vist at Sovjetunionen ikke har noen interesser som avviker fra de nordiske folks interesser. Derfor skal vi ha de mest intime forbindelser og det best tenkelige samarbeid med Sovjetunionen.

Men det er ikke nok å føre en riktig utenrikspolitikk. Vårt forsvar må bringes i orden. Den nye militærordning må bygge på folkets medvirken. Soldatene må ha demokratiske rettigheter under tjenesten. Det må bli mulig at personer uten eksamen kan komme fram til de høyeste poster innen officerskorpset. Hele folket må trekkes inn i landets forsvar.

SETT ØKET FART PÅ INNSAMLINGENE

Til å føre krig trengs det tre ting, penger, penger og atter penger. Dette er et ordtak som har gyldighet den dag idag. Også Motstandsbevegelsens kamp og krig mot okkuperter og nazister er avhengig av store pengemidler. Dristighet, energi, mot, dyktighet og oppofrelse er nødvendige egenskaper, de framelskes i den underjordiske kampen motstandsbevegelsen må føre mot den brutale våpenmakt og gestapos bødler.

Men også penger må det til.

Derfor innsamlinger, derfor illegal kontingent o. s. v. En relativt stor del av vårt folk er nå etter hvert kommet med i det aktive arbeidet for frihet og folkestyre. Enhver får seg tildelt oppgaver som passer akkurat for den enkelte. Naturligvis kan ikke alle få de store oppgavene, de det står ry og glans av langt utenfor landets grenser. Men hver innsats, stor eller liten, teller like meget. Alle er nødvendige ledd i et hele. Kampen må ikke sees isolert, men i sammenheng.

Dette er i store trekk den politikk vi kommunister går inn for. Den inneholder ingen ting prinsipielt nytt, den motsvarer vår innsats under krigen og okkupasjonen. Den er et ledd i hele vår politikk for å komme fram til sosialismen. Vi arbeider for å samle hele folket omkring denne politikk, og vi vender oss til alle fremadstrevende krefter i Danmark og maner til enighet omkring dette saklige program. Arbeiderklassen er ikke bare demokratiet, men hele nasjonens ryggrad, og frihetskampen har bekreftet at arbeiderklassen både kan samle og føre folket i kampen for framsteget.

For oss er det ingen tvil om at folkets avgjørende flertall går inn for en slik politikk. Det har folkestreikene bevist. Derfor må den kommende regjering også skapes på frihetsbevegelsens grunnlag. Dette vil bety en regjering som aktivt går inn for å løse etterkrigstidens problemer i folkets interesse.

Hvis mindretallet bøyer seg for flertallet, kommer utviklingen til å gå rolig, men hverken trusler eller vanskeligheter kan avholde oss fra å gjennomføre den politikk som flertallet ønsker, og skulle reaksjonære og folkefiendtlige elementer, som de nazistiske, forsøke med vold å hindre folkets vilje i å bli landets lov, da skal de finne folket rede til kamp.

Man må ikke resonnere som så, det lille jeg kan gjøre betyr så lite i dette veldige oppgjøret. Krigen avgjøres ikke her, eller av oss, men av stormaktene og på slagmarkene i Europa. La oss derfor bare ta det rolig så slipper vi billigst mulig fra det hele.

Dette er falsk lære. Og det er et feigt og usselt standpunkt. Det er falskt fordi kampen ikke bare er en stormaktskrig, en kamp om råstoffene, men også en kamp for frihet og folkestyre og følgelig gjelder hver enkelt av oss. Og det er feigt og usselt fordi det bare er usseltrygger som lar andre kjempe, lide og dø mens de selv lurer seg unna.

Kampen mot det nazistiske voldsherredømmet er de hundretuseners, de millioners innsats i alle land. Det er de store folkereisninger mot militærveldets forsøk på å slavebinde folkene.

Se på Frankrike og Jugoslavia! I denne gigantiske kampen må alle være med og yte sitt bidrag. Hver på sitt vis og etter evne.

De fagorganiserte arbeidere er aktivt med i denne kampen. Stadig fler og fler slutter opp om den aktive linjen i motstandsbevegelsen og går med liv og sjel inn for oppgavene som blir stilt dem.

Men dessverre er det også her noen trege slappfisker som lurer seg unna oppgavene og pliktene. Selv når det gjelder et så beskjedent bidrag i den felles kamp som en krone uka til den frie presse, sluntrer de unna hvis de ser sitt snitt til det. Benytter anledningen hvis de ikke får avisa punktlig i reven hver uke til å la være å betale. Finner på alle slags unnskyldninger for å slippe. Vi kjenner alle typen. For ikke å snakke om de små bakvaskere og luskepetere som tasler og tusler rundt i krokene og tisker og visker, sprer sine insinuasjoner og mistanker for å ødelegge mest mulig. Disse folkene er kanskje ikke så mange, men de gjør adskillig skade. Når det ikke kreves større offer av dem enn en beskjeden sum i uka til støtte for de fengslete, de deporterte, de internerte, de undertrykte, til deres familier eller pårørende, til den frie presse, til de utallige oppgaver som krever økonomiske utlegg, da burde de gi dette lille offer uten videre og med glede.

Hvis ikke må en regne med at for dem er en krone uka eller to mye mer

DET DANSKE FOLKS VILJE SKAL VÆRE FOLKETS LOV

Den danske kommunistiske riksdagsmann Alfred Jensen skriver:

Etterkrigstiden stiller vårt land overfor vanskelige oppgaver. Krigen og okkupasjonen har vist t landets tidligere politikk ikke motsvarte folkets interesser og ønsker, og at folkefiendtlige krefter innen administrasjonen og det offentlige liv i nasjonens mest alvorlige situasjon begikk rent landsforrederi for å fremme sine egne interesser. De forløpne år har også vist at når det så aller verst ut, var det folkets vilje til nasjonal selvhevdelse og folkets kampkraft som på en avgjørende måte hevdet nasjonens interesser og skaffet oss en ærefull plass i de frihetselskende folks rekke.

På bakgrunn av disse erfaringer må det skje en forandring i vår politikk og våre forhold i det hele tatt, slik at folket og dets interesser virkelig blir avgjørende. For dette mål gjelder det å gjenopprette demokratiet, rydde opp etter tyskerne og gjøre opp regnskapet med landsforrederne. Kort og godt: til 100 prosent gjennomføre Danmarks frihetsråds program slik som dette er utformet i «Naar Danmark atter er frit».

Men det er ikke nok. Demokratiet må trygges og forankres grundig. Alle folkefiender og antidemokrater må ut av administrasjonen og det offentlige liv. Vi skal ikke ha noen femte kolonne. Forfatningen må tas opp til revisjon og forandres. Først og fremst må stemmerettsalderen senkes. Vi kan ikke by de unge frihetskjemperne som har vært med på å gjenerobre demokratiet og landets selvstendighet politisk rettsløshet når landet atter er fritt. Bestemmelsene om tap av stemmeretten på grunn av arbeidsløshet og fattigdom må også forsvinne.

Endelig må folket trygges økonomisk.

Om en har kunnet skaffe penger til produksjon for krigen, må og skal det også kunne skaffes penger til produksjon for fredelige formål. Dette kan bare skje gjennom drastiske inngrep. Samfunnet må ha kontroll og bestemmelsesrett over produksjonslivet. Produksjonen må dirigeres etter samfunnets interesser, og priser og utbytte fastsettes deretter. Monopolartede foretagender må nasjonaliseres. Som eksempler kan nevnes: forsikringsvesenet, spritfabrikkene, sukkerfabrikkene og bankvesenet.

Jordbruket må sikres rimelige prioritets- og produksjonsvilkår. Prisene må ikke bestemmes etter storgodsene, men i samsvar med de arbeidende jordbrukeres interesser. Det bør eventuelt gjennomføres en slik ordning at småbrukerne får ekstra stykkpriser. Det må skaffes jord til småbrukerne, og de nødvendige lovbestemmelser om ekspropriasjon må gjennomføres.

Utenrikshandelen må for å kunne holdes oppe foregå gjennom statsentraler samt med slike land som til gjengjeld kan motta våre eksportvarer. Blant importvarene må råvarer og halvfabrikater komme i første rekke. Når innkjøp av ferdigvarer er nødvendig, må folkets livsforholdene komme i første rekke, framfor luksusvarer til de besittende lag.

Beskatningen må omlegges og større byrder legges på de sterkes skuldrer. Indirekte skatter på elementære livsforholdene må avskaffes til fordel for direkte skatt på rikfolk og indirekte skatt på luksusvarer. Konfiskasjon av krigsprofitter er som kjent opptatt blant Frihetsrådets programposter. Rederienes vinster i England og Amerika som idag utgjør omkring 500 mill. kroner, regnes selv sagt dit.

Gjennomføringen av alle disse krav må ledsages av en utenrikspolitikk som sikrer folkets politiske og økonomiske rettigheter mot ytre fiender og samtidig medvirker til å bygge opp et internasjonalt vern mot fredsforstyrrelser. Landets representanter må ikke som tidligere henfalle til passivitet, men må stadig på det kraftigste understøtte alle progressive krefter. Et nordisk samarbeid kan bare gjennomføres for så vidt det ikke retter seg mot Sovjetsamveldet. Begivenhetene både før og under krigen har vist at Sovjetunionen ikke har noen interesser som avviker fra de nordiske folks interesser. Derfor skal vi ha de mest intime forbindelser og det best tenkelige samarbeid med Sovjetunionen.

Men det er ikke nok å føre en riktig utenrikspolitikk. Vårt forsvar må bringes i orden. Den nye militærordning må bygge på folkets medvirken. Soldatene må ha demokratiske rettigheter under tjenesten. Det må bli mulig at personer uten eksamen kan komme fram til de høyeste poster innen officerskorpset. Hele folket må trekkes inn i landets forsvar.

SETT ØKET FART PÅ INNSAMLINGENE

Til å føre krig trengs det tre ting, penger, penger og atter penger. Dette er et ordtak som har gyldighet den dag idag. Også Motstandsbevegelsens kamp og krig mot okkuperter og nazister er avhengig av store pengemidler. Dristighet, energi, mot, dyktighet og oppofrelse er nødvendige egenskaper, de framelskes i den underjordiske kampen motstandsbevegelsen må føre mot den brutale våpenmakt og gestapos bødler.

Men også penger må det til.

Derfor innsamlinger, derfor illegal kontingent o. s. v. En relativt stor del av vårt folk er nå etter hvert kommet med i det aktive arbeidet for frihet og folkestyre. Enhver får seg tildelt oppgaver som passer akkurat for den enkelte. Naturligvis kan ikke alle få de store oppgavene, de det står ry og glans av langt utenfor landets grenser. Men hver innsats, stor eller liten, teller like meget. Alle er nødvendige ledd i et hele. Kampen må ikke sees isolert, men i sammenheng.

Dette er i store trekk den politikk vi kommunister går inn for. Den inneholder ingen ting prinsipielt nytt, den motsvarer vår innsats under krigen og okkupasjonen. Den er et ledd i hele vår politikk for å komme fram til sosialismen. Vi arbeider for å samle hele folket omkring denne politikk, og vi vender oss til alle fremstrevende krefter i Danmark og maner til enighet omkring dette saklige program. Arbeiderklassen er ikke bare demokratiet, men hele nasjonens ryggrad, og frihetskampen har bekreftet at arbeiderklassen både kan samle og føre folket i kampen for framsteget.

For oss er det ingen tvil om at folkets avgjørende flertall går inn for en slik politikk. Det har folkestreikene bevist. Derfor må den kommende regjering også skapes på frihetsbevegelsens grunnlag. Dette vil bety en regjering som aktivt går inn for å løse etterkrigstidens problemer i folkets interesse.

Hvis mindretallet bøyer seg for flertallet, kommer utviklingen til å gå rolig, men hverken trusler eller vanskeligheter kan avholde oss fra å gjennomføre den politikk som flertallet ønsker; og skulle reaksjonære og folkefiendtlige elementer, som de nazistiske, forsøke med vold å hindre folkets vilje i å bli landets lov, da skal de finne folket rede til kamp.

Man må ikke ressonere som så, det lille jeg kan gjøre betyr så lite i dette veldige oppgjøret. Krigen avgjøres ikke her, eller av oss, men av stormaktene og på slagmarkene i Europa. La oss derfor bare ta det rolig så slipper vi billigst mulig fra det hele.

Dette er falsk lære. Og det er et feigt og usselt standpunkt. Det er falskt fordi kampen ikke bare er en stormaktskrig, en kamp om råstoffene, men også en kamp for frihet og folkestyre og følgelig gjelder hver enkelt av oss. Og det er feigt og usselt fordi det bare er usselrygger som lar andre kjempe, lide og dø mens de selv lurer seg unna.

Kampen mot det nazistiske voldsherredømmet er de hundretuseners, de millioners innsats i alle land. Det er de store folkereisninger mot militærveldets forsøk på å slavebinde folkene.

Se på Frankrike og Jugoslavia! I denne gigantiske kampen må alle være med og yte sitt bidrag. Hver på sitt vis og etter evne.

De fagorganiserte arbeidere er aktivt med i denne kampen. Stadig fler og fler slutter opp om den aktive linjen i motstandsbevegelsen og går med liv og sjel inn for oppgavene som blir stilt dem.

Men dessverre er det også her noen trege slappfisker som lurer seg unna oppgavene og pliktene. Selv når det gjelder et så beskjedent bidrag i den felles kamp som en krone uka til den frie presse, sluntrer de unna hvis de ser sitt snitt til det. Benytter anledningen hvis de ikke får avisa punktlig i reven hver uke til å la være å betale. Finner på alle slags unnskyldninger for å slippe. Vi kjenner alle typen. For ikke å snakke om de små bakvaskere og luskepetere som tasler og tusler rundt i krokene og tisker og visker, sprer sine insinuasjoner og mistanker for å ødelegge mest mulig. Disse folkene er kanskje ikke så mange, men de gjør adskillig skade. Når det ikke kreves større offer av dem enn en beskjeden sum i uka til støtte for de fengslete, de deporterte, de internerte, de undertrykte, til deres familier eller pårørende, til den frie presse, til de utallige oppgaver som krever økonomiske utlegg, da burde de gi dette lille offer uten videre og med glede.

Hvis ikke må en regne med at for dem er en krone uka eller to mye mer

DÅRLIGE NORDMENN

Ved Kristiania Seilduksfabrikk, som bl. a. produserer livbelter for tyskerne, arbeider det ca. 300 kvinner. I løpet av krigen er forholdet ved fabrikkens stadig blitt verre og verre og tempoet piskes opp. Etter krigen er det bl. a. innstallert klokke på kontoret som registrerer når en maskin stopper og settes igang igjen. Bestyreren og noen av formennene viser særlig dårlig opptreden. Når arbeiderskene er for lenge på et visst sted, etter disses mening, dunderer de på døren og brøler om sabotasje! De som bor utenbys og er henvist til trikker og busser blir trukket hvis de kommer 2—3 min. for sent.

For de kvinnelige spinnersker ble akkorden nedregulert før jul, to av akkordene ble nedsatt, den tredje fikk et lite tillegg. Tillegget oppveide ikke på noen måte nedslaget, så det ble faktisk lønnsreduksjon; og det i disse tider! Før var fortjenesten for kvinnelige arbeidere 55—60 kr. uken, nå er den nede i 48 kr. pr. uke. Før hadde de et tillegg for dårlig papir på opptil 6 kr. uken, nå er det høyeste tillegget 2,10 kr. pr. uke. Dessuten drives det ved denne fabrikkens en helt forkastelig premiering med sigaretter, 20 for mannlige og 15 for kvinnelige arbeidere pr. uke. Ved fravær, selv om det er gyldig grunn, blir det trukket fra i antallet sigaretter!

Det ser således ut som man ved denne bedrift allerede har begynt å innrette seg etter «normale» tider med lønnspress o. s. v. Hvordan det senere vil utarte, når arbeidsledigheten melder seg for alvor, kan enhver tenke seg.

Arbeiderne og arbeiderskene må her vise en fast og enig holdning. Samlet må de, både nå og i framtiden, med alle midler slå tilbake alle forsøk på å redusere deres levestandard.

verdt enn frihet og folkestyre, og da må de behandles deretter.

De fagorganiserte arbeidere er fra før vant til å finansiere sin kamp på egen hånd og med egne midler. Det må de også gjøre i den nåværende situasjon. Og de vil sette sin ære i å gjøre det. De norske arbeidere er ikke en samling usseltrygger som lar andre kjempe eller betale for seg. De vil gjøre begge deler selv!

Øk derfor innsatsen!

Sett fart i innsamlingene!

HVORFOR UTEBLE FOLKE-STREIKEN?

Det er bare en ting tyskerne har respekt for, og det er makt. Store talemåter om ditten og datten vi vil foreta oss betrakter de med rette som prat i kaffeslabras. Først når vi i praksis viser at vi har vilje og evner til å sette trusslene våre om til handling, til fysisk makt overfor barbarene, kan vi tvinge dem til retrett.

Heimefrontens Ledelse har manet folket til å være rede til å følge parolen om folkestreik hvis tyskernes overgrep tok slike former at det innebar katastrofer for det norske folket. I det siste halve året har vi hatt to slike situasjoner. Først den barbariske framferden da tyskerne evakuerte Nord-Norge, så mordet på 34 nordmenn. Men vi foretok oss intet.

Hvorfor ble ikke folkestreiken proklamert? Den eneste forklaring som kan være akseptabel er at HL ikke har maktet å treffe de nødvendige forberedelsene før at aksjonen skulle bli effektiv. Ansvar for denne mangel på beredskap hviler ikke bare på HL, men også på ledelsen for den illegale fagbevegelsen og på ledelsen for de illegale politiske organisasjonene.

En vellykket gjennomføring av folkestreiken forutsetter at i første rekke arbeiderklassen er forberedt, og at den samlet og øyeblikkelig følger parolen til streik når den kommer. Det er vi arbeidere som må smi dette kraftige våpen som representerer et virkelig maktspråk overfor undertrykkerne. Uten nølen må vi på hver eneste bedrift, på hver eneste arbeidsplass ta de nødvendige skritt for å sette folket i alarmberedskap. Våre tillitsmenn må søke kontakt med funksjonærene og bedriftsledelsen og skape en fast illegal organisering som gjør det mulig å gjøre streikeaksjonen helt effektiv. Det haster. Vi må ta fatt idag. Ved neste tyske terrorbølge må vi ha apparatet klart så HL kan ha visshet for at parolen om folkestreik vil utløse en mektig aksjon som maktspråk overfor nazibødlene.

Den 830 m. lange Dnjeprdammen og kraftstasjonen er nå reparert. De 10 000 arbeidere og ingeniører som utførte reparasjonen måtte først frakte vekk 130 000 kubikkm. gammel betongstøp. Broene over floden repareres nå, og til våren vil de være i samme stand som før krigen.

Nr. 5

FRIHETEN

1945

MARS

DE FAGORGANISERTES KAMPORGAN

HVORFOR FØRES AKTIV KRIGSPOLITIKK?

I diskusjonen om den aktive krigspolitikk støter en stadig på at mange landsmenn røper en fullstendig mangel på forståelse av hva begrepet *aktiv* innebærer i denne sammenheng. De forstår det slik at vi setter aktiv motstand opp mot passiv motstand som et kategorisk enten—eller. Dette er selvfølgelig en total misforståelse. I sitt brev til statsminister Någårdsvold av 20/10 1941 uttaler Per Dølen bl. a.:

«De naive og negative trekk i den passive motstandspolitikk, i hvert fall slik den er praktisert hos oss, kommer bl. a. til uttrykk deri, at den omtrent utelukkende rammer bare ett område av Hitler-Tysklands krigspolitikk, nemlig nazifiseringen, men ikke de mest sårbare områder som nå uten tvil er *produksjonen* og *okkupasjonshæren*, okkupasjonshæren tatt i videste forstand.»

Vi har stillet oppgaven å føre en *konsekvent og slagkraftig krigspolitikk — frigjort for ethvert spor av naive og negative trekk*. Men det betyr slett ikke at vi overser betydningen av den passive motstand overhodet. Tvert imot. Den passive motstand inngår i og supplerer den aktive motstand. Men vi bekjemper den tendens i den passive krigspolitikk som begrenser kampen til et enkelt område, nemlig nazifiseringen, mens de viktigste områder, nemlig *krigsmakten* og *krigsindustrien*, forblir uantastet. Etter at Hitler-Tyskland har mistet omtrent alle sine «kolonier» i Europa, har Norge fått en enda større betydning for den tyske krigsmaskinen. Vi nevner bare norsk gruvedrift, aluminiumsfabrikken, molybdenutvinning osv. Norge er i dag det eneste land Tyskland kan få en rekke krigsviktige produkter fra.

Når norske sabotører i dag sprenger de krigsviktige bedrifter, er det kamphandlinger som *direkte* rammer den tyske

krigsmakta. Det er handlinger som virker til å forkorte krigen og undertrykkelsen av det norske folket. Og dette skjer uten at det så å si koster norske meneskeliv. Det er i høyeste grad en effektiv krigsførsel. Når enkelte representanter for den passive motstandspolitikk forbyr slike krigshandlinger, kan det ikke være annet enn negative trekk i denne politikk som kommer til uttrykk. Fagbevegelsens oppgave i dag er å gi hele den norske arbeiderklasse en klar forståelse av, at å la den krigsviktige industri fortsette uantastet, betyr en forlengelse av krigen og det norske folks lidelser. Fagorganisasjonens masser må bli grepet av en ubendig trang til sjøl å være med på å forkorte krigen ved aktivt å støtte sabotørene i deres arbeid, ved sjøl å utvikle sabotasjen.

Kampen på heimefronten er underlagt en viss lovmessighet i sin utvikling. Det skjer i alle undertrykte nasjoner en stadig stigning i kampen, idet den slår over fra spredte aksjoner til alminnelig folke-reising mot undertrykkerne. For norsk fagbevegelse er problemet i dag å stå på høyde med denne utvikling.

Fagorganisasjonens plass er på kampfronten for Norges friedom og sjølstende. Parolen er: Norge skal seire i krigen, koste hva det koster vil.

BOYKOTT NAZIPRESSA

Enhver deltakelse i diskusjonen i nazipressa, enten det gjelder «ungdommen», «padder i språket» eller om «Er krigen Guds vilje», bør boykottes av alle som vil regne seg som god nordmann. Nazistene har startet eller holder i gang diskusjonen for sine egne formål og leder den dit de vil ha den. Det tjener heller ingen hensikt å delta i slike ørkesløse diskusjoner. Man bare støtter opp under og skaper interesse for den stink-